

Tartalomjegyzék

Előszó	5
1. Rövid bibliográfiai és historiográfiai áttekintés	7
2. Természeti adottságok és azok hatásai	8
3. A természeti csapások hatása a város arculatára	11
4. Az épített környezet	12
4.1 Buda eliberata – és a felszabadítás ára	12
4.2 Városi terek	23
4.3 Szórakozási lehetőségek	27
5. A város benépesítése és a lakosság összetételének változása	28
6. „There is a strange stillness about Buda; a sort of calm regality”	34
Történeti topográfiai adattár	45
1. Név	45
2. Jogállás	45
3. Birtokviszonyok	45
4. Határok	45
5. Közigazgatási besorolás	45
6. Közigazgatási beosztás	46
7. Népség	46
8. Utcák	49
9. Egyházak	59
10. Temetők	65
11. Út menti keresztek, szobrok, köztéri emlékek	67
12. Erődítések	72
13. Igazgatási épületek	77
14. Kereskedelem	78
15. Kézművesség és ipari termelés	82
16. Szolgáltatás, szórakozás	85
17. Egészségügy	92
18. Oktatás	95
19. Különleges jogállású lakóépületek, ingatlanok	99
20. Közművek, vízvezetékek, kutak	105
21. Közlekedés	109
22. Természeti képződmények	112
23. Mezőgazdaság	115
24. Bányák	117
25. Halászat, halászhelyek, tavak	118
26. Malmok	118

Bibliográfia

Térképtáblák

A. Általános térképek

- A.1 Az 1873-as kataszteri felmérés alapján szerkesztett térkép, 1:2 500
- A.2.1 Részlet az I. katonai felmérésből, 1782–1785
- A.2.2 Buda külterülete, 1785 körül
- A.2.3 Buda áttekintő térképe, 18. század vége
- A.2.4 Buda és környéke, 1836
- A.3.1 Buda a 17–18. század fordulóján
- A.3.2 Buda a reformkorban
- A.4 Buda topográfiai térképe, 2005, 1:10 000
- A.5 Buda központja légi felvételen, 2005

B. Tematikus térképek

- B.1 Középületek Budán a 18. század végén
- B.2.1a-e Háztartások, családok a Víziváros és a Tabán központjában az 1818–1819. évi nem nemesi összeírás alapján
- B.2.2 Az egyes foglalkozási ágak családfók szerinti megoszlása háztömbönként 1818-ban a Tabán és a Víziváros központjában az 1818–1819. évi nem nemesi összeírás alapján

C. Térképek és látképek reprodukciói

- C.1.1 Joseph Hauy: Plan de la ville et chateav de Bvde, 1687
- C.1.2 Nicolas Marcel de La Vigne: Budae ac Pesti ichonographica descriptio, 1686, secunda tabula
- C.1.3 A Vár és közvetlen környezetének erődítési térképe, 1749
- C.1.4 A Víziváros áttekintő térképe, 1786–1792
- C.1.5 A budai Vár helyszínrajza, 1786–1794
- C.1.6 Újlak és Országút áttekintő térképe, 1802
- C.1.7 A halászárosi támfal terve, 1812
- C.1.8 A Vár, Rácváros, Krisztinaváros és Víziváros részletes térképe, 1824
- C.1.9 Pest, Buda, Óbuda vízrajzi térképe, 1833
- C.1.10 Buda látképe nevezetességeinek képeivel, 1837 körül (Carl P. Vasquez)
- C.2.1 Frans Geffels: Buda ostroma, 1686
- C.2.2 Alexander Glässer (Friedrich Bernhard Werner rajza alapján): Buda látképe, 1732
- C.2.3 Josef és Peter Schaffer: Buda és Pest látképe, 1787
- C.2.4 Petrich András: Buda és Pest ünnepi kilátás, 1814. október 24.
- C.2.5 Richter Antal Fülöp (Petrich András nyomán): Buda és Pest a Gellérthegyről, 1818
- C.2.6 Jacob Hyrtl: Buda és Pest látképe, 1832
- C.2.7 Franz Xaver Sandmann: Buda és Pest látképe a Gellérthegyről, 1848
- C.3.1 Andreas és Josef Schmutzer (Mikoviny Sámuel alapján): Buda látképe, 1737
- C.3.2 Johann Christian Leopold (Friedrich Bernhard Werner alapján): Buda és Pest látképe keletről

Table of Contents

Preface	5
1. Brief review of bibliography and historiography	7
2. Natural features and their impact	8
3. How natural disasters changed the face of the city	11
4. The built environment	11
4.1 Buda eliberata – and the price of recapture	11
4.2 Public spaces	23
4.3 Amusements	28
5. The swelling population and its changing composition	29
6. “There is a strange stillness about Buda; a sort of calm regality”	34
Historical-topographical Gazetteer	45
1 Name	45
2 Legal status	45
3 Proprietorial status	45
4 Municipal boundaries	45
5 Administrative location	45
6 Administrative divisions	46
7 Population	46
8 Streets	49
9 Religion	59
10 Cemeteries	65
11 Roadside crosses, statues, public memorials	67
12 Defence	72
13 Administration	77
14 Trades and commerce	78
15 Crafts and industrial production	82
16 Services and entertainment	85
17 Health	92
18 Education	95
19 Residential buildings and estates of special status	99
20 Public utilities, water pumps, wells	105
21 Traffic	109
22 Natural features	112
23 Agriculture	115
24 Mines	117
25 Fishing, fishponds, lakes	118
26 Mills	118

Bibliography

Plates (maps and views)

A General maps

- A.1 Base map drawn after the cadastral map of 1873, 1:2 500
- A.2.1 Detail of the First Military Survey, 1782-1785
- A.2.2 The surroundings of Buda around 1785
- A.2.3 Overview map of Buda, late 18th century
- A.2.4 Buda and its surroundings, 1836
- A.3.1 Buda at the turn of the 17th and 18th century
- A.3.2 Buda in the Reform Era (c. 1830)
- A.4 Topographical map of Buda, 2005, 1:10 000
- A.5 Aerial photograph of the centre of Buda, 2005

B Plates of thematic maps

- B.1 Public facilities in Buda in the end of the 18th century
- B.2.1a-e Households, families in the centre of Víziváros and Tabán based on the 1818-1819 census of the non-noble population
- B.2.2 The distribution of the individual occupations by the heads of families in the centres of Tabán and Víziváros in 1818 based on the 1818-1819 census of the non-noble population

C Reproductions of maps and views

- C.1.1 Joseph Hauy: Plan de la ville et chateav de Bvde, 1687
- C.1.2 Nicolas Marcel de La Vigne: Budae ac Pesti ichonographica descriptio, 1686, secunda tabula
- C.1.3 Map of fortifications in the Castle District and its surroundings, 1749
- C.1.4 Overview map of Víziváros, 1786-1792
- C.1.5 Site map of the Castle, 1786-1794
- C.1.6 Overview map of Újlak and Országút, 1802
- C.1.7 Plan of the buttress in Halászáros, 1812
- C.1.8 Detailed map of the Castle, Rácváros, Krisztinaváros and Víziváros, 1824
- C.1.9 Hydrographical map of Pest, Buda and Óbuda, 1833
- C.1.10 Map and view of Buda with the pictures of its sights, around 1837 (Carl P. Vasquez)
- C.2.1 Frans Geffels: The siege of Buda, 1686
- C.2.2 Alexander Glässer (after the drawing of Friedrich Bernhard Werner): View of Buda, 1732
- C.2.3 Josef and Peter Schaffer: View of Buda and Pest, 1787
- C.2.4 András Petrich: Floodlight of Buda and Pest, 24 October 1814
- C.2.5 Antal Fülöp Richter (after András Petrich): Buda and Pest viewed from Gellért Hill, 1818
- C.2.6 Jacob Hyrtl: View of Buda and Pest, 1832
- C.2.7 Franz Xaver Sandmann: Buda and Pest viewed from Gellért Hill, 1848
- C.3.1 Andreas and Josef Schmutzer (after Sámuel Mikoviny): View of Buda, 1737
- C.3.2 Johann Christian Leopold (after Friedrich Bernhard Werner): Buda and Pest, viewed from the east